

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
HAROKOPIO UNIVERSITY

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΔΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

**SILVER ECONOMY: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ και
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ στη ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΤΑ**

Ιούλιος 2025

Περιεχόμενα

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	2
ΟΙ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΤΑΣ	5
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗΣ	8
ΑΣΗΜΕΝΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	12
ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ – ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	16
SILVER SOCIETIES – ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	20
ΓΗΡΑΝΣΗ, ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	24
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ, CASE-STUDIES, WORKSHOPS	28
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	31
DEMOGRAPHIC ANALYSIS	34
DIMENSIONS OF LONGEVITY	37
ECONOMICS OF AGEING	40
SILVER ENTREPRENEURSHIP	43
DATA ANALYTICS	47
SILVER SOCIETIES	50
AGEING CITIES AND REGIONS	53
SEMINARS, CASE-STUDIES, WORKSHOP	56
MASTER THESIS	58

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ-ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ		
ΤΜΗΜΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΤΡΙΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	7,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης δεξιοτήτων ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ /ΑΓΓΛΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Υπό κατασκευή		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές στις βασικές έννοιες, μεθόδους και δείκτες της δημογραφικής ανάλυσης, με έμφαση στις παγκόσμιες και ευρωπαϊκές πληθυσμιακές τάσεις και τις επιπτώσεις τους. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο φαινόμενο της δημογραφικής γήρανσης και στη σχέση του με άλλες καθοριστικές μεταβολές, όπως η αστικοποίηση, η μετανάστευση και οι περιφερειακές ανισότητες, με ιδιαίτερη αναφορά στην Ευρώπη και την Ελλάδα. Το μάθημα εισάγει έννοιες όπως το προσδόκιμο ζωής, το προσδόκιμο υγιούς ζωής και η μέγιστη διάρκεια ζωής, εστιάζοντας στις διαφοροποιήσεις τους ανά φύλο, γενιά και κοινωνικό υπόβαθρο. Παρουσιάζονται σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις για την

ενδο-γενεακή και δια-γενεακή ανάλυση.

Στο πλαίσιο του μαθήματος, δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές να:

- κατανοήσουν τις αιτίες και τις συνέπειες των πληθυσμιακών μεταβολών
- να εξοικειωθούν με την ανάλυση και επεξεργασία δημογραφικών δεδομένων
- να εξοικειωθούν με την ερμηνεία δημογραφικών δεικτών
- να αξιολογήσουν τη σημασία τους για τον σχεδιασμό δημόσιων πολιτικών, την κοινωνική οργάνωση και την οικονομική ανάπτυξη

Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα αποσκοπεί:

- στην αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση απαραίτητων εργαλείων,
- στην προώθηση της συνεργασίας
- στην εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον,
- παραγωγή νέας γνώσης,
- στην προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

(1) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες:

1. Παγκόσμιες δημογραφικές εξελίξεις και προοπτικές,
2. Το φαινόμενο της δημογραφικής γήρανσης,
3. Αστικοποίηση,
4. Περιφερειακές διαφοροποιήσεις στην Ευρώπη και την Ελλάδα,
5. Προσδόκιμο ζωής -προσδόκιμο ζωής σε καλή υγεία-μέγιστη διάρκεια ζωής – Διαφοροποιήσεις ανά φύλο και γενιά,
6. Ο παράγοντας μετανάστευση,
7. Ενδο-γενεακή και Δια-γενεακή Προσέγγιση

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Υβριδικό μοντέλο διδασκαλίας: Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία σε κατάλληλης υποδομής αίθουσα διδασκαλίας με παράλληλη δυνατότητα σύγχρονης εξ αποστάσεως παρακολούθησης: Παρακολούθηση και διόρθωση εργασιών	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ηλεκτρονικών μέσων στις παραδόσεις καθώς και χρήση του διαδικτύου (eclass) τόσο στην εκπαίδευση, όσο και στην επικοινωνία με τους φοιτητές.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30

	Εβδομαδιαία προετοιμασία	15
	Συνεργασία μεταξύ φοιτητών	20
	Συγγραφή ατομικής γραπτής εργασίας	60
	Αυτοτελής μελέτη για την τελική παρουσίαση της τελικής εργασίας	60
	Σύνολο Μαθήματος	185
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η επίδοση των φοιτητών αξιολογείται σε πολλαπλά στάδια. Ο τελικός βαθμός διαμορφώνεται από τη: <i>Συμμετοχή στη συζήτηση των μαθημάτων (20%)</i> Το υπόλοιπο 80% του τελικού βαθμού προκύπτει από τουλάχιστον δύο από τους παρακάτω τρόπους αξιολόγησης Τρόποι αξιολόγησης: • <i>Ατομική Γραπτή Εργασία</i> • <i>Mini quizzes / Ασκήσεις κατανόησης ανά 15-ήμερο</i> • <i>Peer Review</i> • <i>Ομαδικό Project ή Poster</i> Τα κριτήρια αξιολόγησης και το % συμμετοχής τους στη διαμόρφωση της τελικής βαθμολογίας ανακοινώνονται κατά την έναρξη του εξαμήνου.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Goodhart C and M. Pradhan (2020) *The Great Demographic Reversal: Ageing Societies, Waning Inequality, and an Inflation Revival* Palgrave Macmillan ISBN 978-3-030-42656-9 <https://doi.org/10.1007/978-3-030-42657-6>
- Harper, S. (2018) *Demography, A very short introduction*, Oxford Press
- Kollia, N, A.Tragaki, A. Syngelakis and D. Panagiotakos (2018) "Trends of cardiovascular disease mortality in relation to population aging, in Greece (1956-2015)" *The Open Cardiovascular Medicine Journal*, 12:71-79.
- Pachama, N. (2016) *Ageing, A very short introduction*, Oxford Press.
- Roy, A. (2022) *Demographics Unravelled*, Wiley.
- Tragaki, A. (2024). From 'demographic bomb' to 'silver tsunami': Navigating global population shifts. *European View*, 23(1), 22-30. <https://doi.org/10.1177/17816858241240606>.
- Τραγάκη, Α. , Χ. Μπάγκαβος και Δ. Ντούνας (2015) *Περί δημογραφίας και πληθυσμιακών εξελίξεων*, Κάλλιππος.

ΟΙ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΤΑΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ-ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ		
ΤΜΗΜΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΤΡΙΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΙ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΤΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	7,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Γενικών γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης δεξιοτήτων ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ /ΑΓΓΛΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Υπό κατασκευή		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα εξετάζει τη γήρανση ως πολυδιάστατο φαινόμενο που επηρεάζει και επηρεάζεται από βιολογικούς, ψυχολογικούς, κοινωνικούς και ιστορικούς παράγοντες. Αναλύεται η βιολογική ποικιλομορφία της γήρανσης, με έμφαση στις διαφοροποιήσεις ως προς τον ρυθμό και τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι γερνούν. Παρουσιάζονται οι

ψυχολογικές διαστάσεις της μακροβιότητας, όπως η μοναξιά, η κατάθλιψη και η ανάγκη για υποστήριξη. Ειδική έμφαση δίνεται στην έννοια της κοινωνικής γήρανσης και στα κοινωνικά στερεότυπα που τη συνοδεύουν (ηλικιακός ρατσισμός), καθώς και στην ιστορική πρόσληψη του γήρατος σε διαφορετικές περιόδους και πολιτισμικά περιβάλλοντα. Μελετώνται οι τρόποι με τους οποίους οι διαφορετικές κοινωνίες αντιλαμβάνονται και οργανώνουν τη ζωή στην τρίτη ηλικία, όπως και το πλέγμα δικαιωμάτων και κοινωνικών πολιτικών που την αφορούν. Τέλος, εξετάζεται η αρχή της διαγενεακής δικαιοσύνης ως εργαλείο ανάλυσης και σχεδιασμού πολιτικών σε κοινωνίες μακροβιότητας.

Στο πλαίσιο του μαθήματος,

- προάγεται η κριτική κατανόηση των θεωριών της γήρανσης
- προωθείται η κατανόηση των νέων προκλήσεων της μακροβιότητας
- ενισχύεται η δυνατότητα προσέγγισης ζητημάτων μακροβιότητας σε επαγγελματικά περιβάλλοντα που αφορούν την υγεία, την κοινωνική πολιτική και τον σχεδιασμό υπηρεσιών

Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα αποσκοπεί:

- στην αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση απαραίτητων εργαλείων,
- αναγνώριση νέων προκλήσεων και δυνατοτήτων
- στην προώθηση της συνεργασίας
- στην εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον,
- παραγωγή νέας γνώσης,
- στην προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες:

- Η βιολογική προσέγγιση: γιατί δε γερνάμε όλοι με τον ίδιο τρόπο και ρυθμό,
- Η κοινωνική γήρανση -στερεότυπα (ageism),
- Η ψυχολογική προσέγγιση: κατάθλιψη -μοναξιά,
- Η γήρανση στην Ιστορία,
- Η γήρανση σε διαφορετικές κοινωνίες,
- Κοινωνική Πολιτική και Δικαιώματα Ηλικιωμένων,
- Διαγενεακή δικαιοσύνη

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Υβριδικό μοντέλο διδασκαλίας: Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία σε κατάλληλης υποδομής αίθουσα διδασκαλίας με παράλληλη δυνατότητα σύγχρονης εξ αποστάσεως παρακολούθησης: Παρακολούθηση και διόρθωση εργασιών
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση ηλεκτρονικών μέσων στις παραδόσεις καθώς και χρήση του διαδικτύου (eclass) τόσο στην εκπαίδευση, όσο και στην επικοινωνία με τους φοιτητές.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Εβδομαδιαία προετοιμασία</td><td>15</td></tr> <tr> <td>Συνεργασία μεταξύ φοιτητών</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή ατομικής γραπτής εργασίας</td><td>60</td></tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη για την τελική παρουσίαση της τελικής εργασίας</td><td>60</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>185</td></tr> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	30	Εβδομαδιαία προετοιμασία	15	Συνεργασία μεταξύ φοιτητών	20	Συγγραφή ατομικής γραπτής εργασίας	60	Αυτοτελής μελέτη για την τελική παρουσίαση της τελικής εργασίας	60	Σύνολο Μαθήματος	185
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	30														
Εβδομαδιαία προετοιμασία	15														
Συνεργασία μεταξύ φοιτητών	20														
Συγγραφή ατομικής γραπτής εργασίας	60														
Αυτοτελής μελέτη για την τελική παρουσίαση της τελικής εργασίας	60														
Σύνολο Μαθήματος	185														
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η επίδοση των φοιτητών αξιολογείται σε πολλαπλά στάδια. Ο τελικός βαθμός διαμορφώνεται από τη: Συμμετοχή στη συζήτηση των μαθημάτων (20%) Το υπόλοιπο 80% του τελικού βαθμού προκύπτει από τουλάχιστον δύο από τους παρακάτω τρόπους αξιολόγησης Τρόποι αξιολόγησης: • Ατομική Γραπτή Εργασία • Mini quizzes / Ασκήσεις κατανόησης ανά 15-ήμερο • Peer Review • Ομαδικό Project ή Poster Τα κριτήρια αξιολόγησης και το % συμμετοχής τους στη διαμόρφωση της τελικής βαθμολογίας ανακοινώνονται κατά την έναρξη του εξαμήνου.														

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Klimczuk, A. (2021). *The silver economy as a constructive response in public policy on aging*. In I. B. Bojanić & A. Erceg (Eds.), *Strategic approach to aging population: Experiences and challenges* (pp. 19–35). J. J. Strossmayer University of Osijek.
- Leeson, G. W. (2014). Increasing longevity and the new demography of death. *International Journal of Population Research*, 2014, Article ID 521523. <https://doi.org/10.1155/2014/521523>
- Levy, B. (2022) *Breaking the Age Code: How your beliefs about ageing determine how long and well you live*, William Morrow.
- Pachama, N. (2016) *Ageing, A very short introduction*, Oxford Press.
- Roy, A. (2022) *Demographics Unravelled*, Wiley.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ-ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ		
ΤΜΗΜΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΤΡΙΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	7,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Γενικών γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης δεξιοτήτων ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ /ΑΓΓΛΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Υπό κατασκευή		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα διερευνά τις οικονομικές διαστάσεις της δημογραφικής γήρανσης, εστιάζοντας στις επιπτώσεις και τις προκλήσεις που ανακύπτουν για τα άτομα, τα νοικοκυριά και τις οικονομίες. Εξετάζεται η επίδραση της μακροβιότητας σε βασικούς τομείς όπως η υγεία, το

ασφαλιστικό σύστημα, οι συντάξεις και η αγορά ακινήτων, ενώ αναλύεται ο ρόλος των αποταμιεύσεων και των περιουσιακών στοιχείων στην οικονομική ευημερία των διαφορετικών γενεών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη μεταβολή της παραγωγικότητας, στην αλληλεπίδραση γήρανσης και ανάπτυξης, καθώς και στις νέες δυναμικές στην αγορά εργασίας. Το μάθημα ενσωματώνει ζητήματα επιχειρηματικότητας τρίτης ηλικίας και χρηματοοικονομικού σχεδιασμού, καθώς και τις προκλήσεις που σχετίζονται με τη μακροχρόνια φροντίδα. Τέλος, εξετάζεται ο ρόλος της τεχνολογίας και της δια βίου μάθησης ως καταλύτες οικονομικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές

- αποκτούν αναλυτικές δεξιότητες
- αναπτύσσουν κριτική κατανόηση των οικονομικών συνεπειών της δημογραφικής γήρανσης
- αναλύουν στρατηγικές διαχείρισής των συνεπειών της μακροβιότητας σε επίπεδο πολιτικής και αγοράς

Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα αποσκοπεί:

- στην αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση απαραίτητων εργαλείων,
- αναγνώριση νέων προκλήσεων και δυνατοτήτων
- στην προώθηση της συνεργασίας
- στην εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον,
- παραγωγή νέας γνώσης,
- στην προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες:

- Υγεία -Ασφαλιστικό-Συντάξεις,
- Αποταμιεύσεις -Περιουσιακά στοιχεία- Real Estate,
- Αγορά εργασίας -Ανάπτυξη -Παραγωγικότητα,
- Επιχειρηματικότητα Ηλικιωμένων,
- Χρηματοοικονομικός σχεδιασμός για Ηλικιωμένους,
- Μακροχρόνια φροντίδα,
- Τεχνολογία-Εκπαίδευση

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Υβριδικό μοντέλο διδασκαλίας: Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία σε κατάλληλης υποδομής αίθουσα διδασκαλίας με παράλληλη δυνατότητα σύγχρονης εξ αποστάσεως παρακολούθησης Παρακολούθηση και διόρθωση εργασιών
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην</i>	Χρήση ηλεκτρονικών μέσων στις παραδόσεις καθώς και χρήση του διαδικτύου (eclass) τόσο στην

Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	εκπαίδευση, όσο και στην επικοινωνία με τους φοιτητές.														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Εβδομαδιαία προετοιμασία</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Συνεργασία μεταξύ φοιτητών</td><td>10</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή ατομικής γραπτής εργασίας</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη για την τελική παρουσίαση της τελικής εργασίας</td><td>70</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>180</td></tr> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	30	Εβδομαδιαία προετοιμασία	20	Συνεργασία μεταξύ φοιτητών	10	Συγγραφή ατομικής γραπτής εργασίας	50	Αυτοτελής μελέτη για την τελική παρουσίαση της τελικής εργασίας	70	Σύνολο Μαθήματος	180
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	30														
Εβδομαδιαία προετοιμασία	20														
Συνεργασία μεταξύ φοιτητών	10														
Συγγραφή ατομικής γραπτής εργασίας	50														
Αυτοτελής μελέτη για την τελική παρουσίαση της τελικής εργασίας	70														
Σύνολο Μαθήματος	180														
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η επίδοση των φοιτητών αξιολογείται σε πολλαπλά στάδια. Ο τελικός βαθμός διαμορφώνεται από τη: Συμμετοχή στη συζήτηση των μαθημάτων (20%) Το υπόλοιπο 80% του τελικού βαθμού προκύπτει από τουλάχιστον δύο από τους παρακάτω τρόπους αξιολόγησης Τρόποι αξιολόγησης: • Ατομική Γραπτή Εργασία • Mini quizzes / Ασκήσεις κατανόησης ανά 15-ήμερο • Peer Review • Ομαδικό Project ή Poster Τα κριτήρια αξιολόγησης και το % συμμετοχής τους στη διαμόρφωση της τελικής βαθμολογίας ανακοινώνονται κατά την έναρξη του εξαμήνου.														

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Cavendish, C. (2019) *Extra Time*, Harper Collins Publishers.
- Columbia Business School. (2020, April 30). *OK boomer: How aging population impacts real estate tech*. Forbes.
- <https://www.forbes.com/sites/columbiabusinessschool/2020/04/30/ok-boomer-how-aging-population-impact-real-estate-tech/>
- Goodhart C and M. Pradhan (2020) *The Great Demographic Reversal: Ageing Societies, Waning Inequality, and an Inflation Revival* Palgrave Macmillan ISBN 978-3-030-42656-9 <https://doi.org/10.1007/978-3-030-42657-6>
- Pachama, N. (2016) *Ageing, A very short introduction*, Oxford Press.

- Razin, A., & Schwemmer, A. H. (2022). *Ageing and welfare-state policy: Macroeconomic perspective* (NBER Working Paper No. 29700). National Bureau of Economic Research. <https://www.nber.org/papers/w29700>
- Roy, A. (2022) *Demographics Unravelling*, Wiley.
- Sun, T., Chand, S., & Sharpe, K. (2018). *Effect of aging on housing prices: A perspective from an overlapping generation model* (MPRA Paper No. 89347). Munich Personal RePEc Archive. <https://mpra.ub.uni-muenchen.de/89347/>
- Tkalec, I. (2017). *The interplay between active ageing and silver economy: A QCA analysis*. RESuME. <https://resume.uni.lu/story/the-interplay-between-active-ageing-and-silver-economy-a-qca-analysi>
- Γκράτον, Λ. και Α. Σκοτ (2018)) *Ο Γρίφος των 100 χρόνων*, Copyright για την ελληνική γλώσσα Διανέοσις, ISBN978-618-82833-6-7

ΑΣΗΜΕΝΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ-ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ		
	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ		
ΤΜΗΜΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ		
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΤΡΙΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΣΗΜΕΝΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	7,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικών γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
	Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ /ΑΓΓΛΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Υπό κατασκευή		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα εστιάζει στην έννοια της ασημένιας επιχειρηματικότητας, εξετάζοντας τον ρόλο των ηλικιωμένων όχι μόνο ως αποδεκτών/καταναλωτών, αλλά και ως ενεργών μετόχων στην επιχειρηματική δραστηριότητα. Αναλύεται η συμβολή των ηλικιωμένων ως μέντορες,

επενδυτές και επιχειρηματίες, καθώς και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων που δημιουργούνται ή καθοδηγούνται από άτομα μεγαλύτερης ηλικίας. Το μάθημα παρουσιάζει τις πολιτικές στήριξης και τα χρηματοδοτικά εργαλεία που προωθούν την επιχειρηματικότητα στην τρίτη ηλικία, ενώ μελετά τις προοπτικές και τις ανάγκες των επιχειρήσεων που απευθύνονται σε ηλικιωμένους/ες. Εξετάζονται συγκεκριμένα παραδείγματα, όπως οι κοινωνικές επιχειρήσεις στον τομέα της φροντίδας, οι τουριστικές επιχειρήσεις που αναπτύσσονται με βάση τις ανάγκες της μακροβιότητας, καθώς και καινοτόμες τεχνολογικές startups.

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές

- αναγνωρίζουν τις αναπτυξιακές δυνατότητες και ευκαιρίες που προσφέρει η μακροβιότητα
- εξοπλίζονται με γνώσεις και εργαλεία για την κατανόηση του οικοσυστήματος της ασημένιας επιχειρηματικότητας
- κατανοούν τις θετικές κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες από την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας των ηλικιωμένων

Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα αποσκοπεί:

- στην αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση απαραίτητων εργαλείων,
- αναγνώριση νέων προκλήσεων και δυνατοτήτων
- στην προώθηση της συνεργασίας
- στην εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον,
- παραγωγή νέας γνώσης,
- στην προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες:

- Ηλικιωμένοι επιχειρηματίες, μέντορες και χρηματοδότες.
- Χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων που ανήκουν σε ηλικιωμένους και υποστηρικτικές πολιτικές.
- Επιχειρήσεις που απευθύνονται σε ηλικιωμένους/ες: κοινωνικές επιχειρήσεις παροχής φροντίδας, επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό τομέα
- Νεοφυείς τεχνολογικές επιχειρήσεις.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	• Υβριδικό μοντέλο διδασκαλίας: Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία με παράλληλη δυνατότητα σύγχρονης εξ'αποστάσεως παρακολούθησης. Η διδασκαλία γίνεται σε αίθουσα με κατάλληλο εξοπλισμό • Παρακολούθηση και διόρθωση εργασιών
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην</i>	Χρήση ηλεκτρονικών μέσων στις παραδόσεις καθώς και χρήση του διαδικτύου (eclass) τόσο στην

Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	εκπαίδευση, όσο και στην επικοινωνία με τους φοιτητές.														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Εβδομαδιαία προετοιμασία</td><td>10</td></tr> <tr> <td>Συνεργασία μεταξύ φοιτητών</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή ατομικής γραπτής εργασίας</td><td>60</td></tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη για την τελική παρουσίαση της τελικής εργασίας</td><td>60</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>180</td></tr> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	30	Εβδομαδιαία προετοιμασία	10	Συνεργασία μεταξύ φοιτητών	20	Συγγραφή ατομικής γραπτής εργασίας	60	Αυτοτελής μελέτη για την τελική παρουσίαση της τελικής εργασίας	60	Σύνολο Μαθήματος	180
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	30														
Εβδομαδιαία προετοιμασία	10														
Συνεργασία μεταξύ φοιτητών	20														
Συγγραφή ατομικής γραπτής εργασίας	60														
Αυτοτελής μελέτη για την τελική παρουσίαση της τελικής εργασίας	60														
Σύνολο Μαθήματος	180														
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η επίδοση των φοιτητών αξιολογείται σε πολλαπλά στάδια. Ο τελικός βαθμός διαμορφώνεται από τη: <i>Συμμετοχή στη συζήτηση των μαθημάτων (20%)</i> Το υπόλοιπο 80% του τελικού βαθμού προκύπτει από τουλάχιστον δύο από τους παρακάτω τρόπους αξιολόγησης Τρόποι αξιολόγησης: • <i>Ατομική Γραπτή Εργασία</i> • <i>Mini quizzes / Ασκήσεις κατανόησης ανά 15-ήμερο</i> • <i>Peer Review</i> • <i>Ομαδικό Project ή Poster</i> Τα κριτήρια αξιολόγησης και το % συμμετοχής τους στη διαμόρφωση της τελικής βαθμολογίας ανακοινώνονται κατά την έναρξη του εξαμήνου.														

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Curran, J. and Blackburn, R. (2001) "Older People and the Enterprise Society: Age and Self-Employment Propensities", *Work, Employment and Society*, 15(4): 889-902.

- Deloitte. (2019). *The silver avalanche: Are you prepared?* Deloitte Southeast Asia. <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/sg/Documents/strategy/sea-so-monitor-deloitte-the-silver-avalanche.pdf>
- Eatock, D. (2015, July). *The silver economy: Opportunities from ageing* (Briefing No. EPRS_BRI(2015)565872). European Parliamentary Research Service. [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2015\)565872](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2015)565872)
- Global Entrepreneurship Monitoring (2023) “The state of senior entrepreneurship in the USA”, at <https://www.gemconsortium.org/news/the-state-of-senior-entrepreneurship-in-the-usa>
- Kibler, E., Wainwright, T., Kautonen, T., and Blackburn, R. (2015) “Can social exclusion against “older entrepreneurs” be managed?”, *Journal of Small Business Management*, 53(S1): 193 – 208. <https://doi.org/10.1080/13215906.2021.1919915>
- McGuirk, H., Conway Lenihan, A. & Lenihan, N. (2022) “Awareness and potential of the silver economy for enterprises: a European regional level study”, *Small Enterprise Research*, 29(1): 6–19. <https://doi.org/10.1080/13215906.2021.1919915>
- Mals, E. I. and Rogoff, E. (2014) “Senior Entrepreneurship: The New Normal”, *Public Policy & Aging Report*, 24(4): 141–147. <https://doi.org/10.1093/ppar/pru043>
- Ng, M. (2022, May 4). *Searching for gold in the silver economy: A venture capital perspective*. Quest Ventures. <https://www.questventures.com/perspectives/ideas/searching-for-gold-in-the-silver-economy-a-venture-capital-perspective/>
- Neumark, D. (2020) “Strengthen age discrimination protections to help confront the challenge of population aging”, *Economic Studies at Brookings*, at <https://www.brookings.edu/articles/strengthen-age-discrimination-protections-to-help-confront-the-challenge-of-population-aging/>
- OECD and EC (2021) *The Missing Entrepreneurs 2019: Policies for Inclusive Entrepreneurship*, Paris: OECD Publishing, at <https://doi.org/10.1787/3ed84801-en>
- Sciubba, J. D. (2022, November 18). *The global population is aging. Is your business prepared?* Harvard Business Review. <https://hbr.org/2022/11/the-global-population-is-aging-is-your-business-prepared>
- Seco Matos, C., Amaral, M. and Baptista, R. (2018) "Senior Entrepreneurship: A Selective Review and a Research Agenda", *Foundations and Trends in Entrepreneurship*, 14(5): 427-554. <http://dx.doi.org/10.1561/03000000084>
- Σκορδίλη, Σ. (2024) «Κεφάλαιο 6: Επιχειρηματικότητα Ηλικιωμένων», στο Σκορδίλη, Σ., Καλογερέσης, Θ. (2024) *Οι χωρικές διαστάσεις της μικρής επιχειρηματικότητας*, Ηλεκτρονική μονογραφία ελεύθερης πρόσβασης, ανοικτές ακαδημαϊκές εκδόσεις Κάλλιπος, σελ. 169-196. <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/13856>

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ – ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ-ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ		
ΤΜΗΜΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΤΡΙΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ – ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις	3		7,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης δεξιοτήτων ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ /ΑΓΓΛΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Υπό κατασκευή		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές στις βασικές αρχές της ποσοτικής ποιοτικής και χωρικής ανάλυσης, με έμφαση στην εφαρμογή μεθοδολογικών εργαλείων για τη μελέτη φαινομένων που σχετίζονται με τη μακροβιότητα και τη Silver Economy. Ιδιαίτερη θέση έχει η παρουσίαση της ευρωπαϊκής έρευνας SHARE (Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe), στην οποία συμμετέχει η επιστημονική ομάδα του προγράμματος, με έμφαση στα χαρακτηριστικά της, τις μεταβλητές και τις δυνατότητες αξιοποίησης των

δεδομένων της. Το μάθημα καλύπτει τεχνικές κατασκευής ερωτηματολογίου και διαδικασίες συλλογής πρωτογενούς υλικού, ενώ αναλύονται μέθοδοι στατιστικής επεξεργασίας, πολυμεταβλητής ανάλυσης και γεωχωρικής προσέγγισης. Παράλληλα, εξετάζεται η διαδικασία συγγραφής και παρουσίασης διπλωματικής εργασίας, δίνοντας έμφαση στη δομή, την ερευνητική τεκμηρίωση και την επιστημονική δεοντολογία.

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές

- αποκτούν ουσιαστικές μεθοδολογικές δεξιότητες
- μαθαίνουν να αξιοποιούν βάσεις δεδομένων
- ενισχύουν την ικανότητά τους σχεδιασμό και την υλοποίηση ερευνών

Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα αποσκοπεί:

- στην αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση απαραίτητων εργαλείων,
- στην προώθηση της συνεργασίας
- στην εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον,
- παραγωγή νέας γνώσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες:

- Μέθοδοι Στατιστικής Ανάλυσης,
- Χωρική Ανάλυση
- Παρουσίαση Έρευνας SHARE -Χαρακτηριστικά-Μεταβλητές-Αξιοποίηση Στοιχείων,
- Τεχνικές κατασκευής Ερωτηματολογίου, Τεχνικές κατασκευής Ερωτηματολογίου,
- Τρόπος Συγγραφής και Παρουσίασης Διπλωματικής

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Υβριδικό μοντέλο διδασκαλίας: Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία με παράλληλη δυνατότητα σύγχρονης εξ αποστάσεως παρακολούθησης: • Σε κατάλληλης υποδομής αίθουσα διδασκαλίας • Παρακολούθηση και διόρθωση εργασιών						
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση ηλεκτρονικών μέσων στις παραδόσεις καθώς και χρήση του διαδικτύου (eclass) τόσο στην εκπαίδευση, όσο και στην επικοινωνία με τους φοιτητές.						
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Εβδομαδιαία προετοιμασία</td><td>25</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	30	Εβδομαδιαία προετοιμασία	25
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου						
Διαλέξεις	30						
Εβδομαδιαία προετοιμασία	25						

(project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Συνεργασία μεταξύ φοιτητών	20
	Συγγραφή ατομικής γραπτής εργασίας	60
	Αυτοτελής μελέτη για την τελική παρουσίαση της τελικής εργασίας	60
	Σύνολο Μαθήματος	195
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η επίδοση των φοιτητών αξιολογείται σε πολλαπλά στάδια. Ο τελικός βαθμός διαμορφώνεται από τη: <i>Συμμετοχή στη συζήτηση των μαθημάτων (20%)</i> Το υπόλοιπο 80% του τελικού βαθμού προκύπτει από τουλάχιστον δύο από τους παρακάτω τρόπους αξιολόγησης Τρόποι αξιολόγησης: • <i>Ατομική Γραπτή Εργασία</i> • <i>Mini quizzes / Ασκήσεις κατανόησης ανά 15-ήμερο</i> • <i>Peer Review</i> • <i>Ομαδικό Project ή Poster</i> Τα κριτήρια αξιολόγησης και το % συμμετοχής τους στη διαμόρφωση της τελικής βαθμολογίας ανακοινώνονται κατά την έναρξη του εξαμήνου.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Adler E. S. και Clark R. (2018), *Κοινωνική Έρευνα. Μια ξενάγηση στις Μεθόδους και στις Τεχνικές*, εκδόσεις Τζιόλας

Babbie E. (2018), *Εισαγωγή στην Κοινωνική Έρευνα*, εκδόσεις Κριτική.

Bryman A. (2017), *Μέθοδοι κοινωνικής έρευνας*. Αθήνα: Gutenberg.

Gray D. E. (2018), *Η Ερευνητική Μεθοδολογία στον Πραγματικό Κόσμο*, εκδόσεις Τζιόλας.

Robson C. (2023), *Η έρευνα του πραγματικού κόσμου*, εκδόσεις Gutenberg.

Saunders M., Lewis P. και Thornhill A. (2019), *Μέθοδοι Έρευνας στις Επιχειρήσεις και στην Οικονομία*, εκδόσεις Δίσιγμα.

Schnell R., Hill. P. & Esser E. (2014), *Μέθοδοι Εμπειρικής Κοινωνικής Έρευνας*. Εκδόσεις Προπομπός.

Wooldridge J. (2013), Εισαγωγή στην Οικονομετρία: Μια νέα προσέγγιση, εκδ. Παπαζήση.

De Vaus D. (2013), *Surveys in Social Research*. 6th edition, Routledge

Kalof L., Dan A. & Dietz T. (2008), *Essentials of Social Research*. Open University Press, McGraw-Hill.

SILVER SOCIETIES – ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ-ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ		
ΤΜΗΜΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΤΡΙΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	SILVER SOCIETIES -ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	7,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης δεξιοτήτων ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ /ΑΓΓΛΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Υπό κατασκευή		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα εστιάζει στη διαμόρφωση κοινωνιών που προσαρμόζονται ενεργά στη μακροβιότητα και αξιοποιούν το δυναμικό των ηλικιωμένων πολιτών. Εξετάζεται η έννοια της «επιτυχημένης γήρανσης», τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο, καθώς και οι

προϋποθέσεις για την κοινωνική και διαγενεακή βιωσιμότητα. Αναλύονται οι όροι διαβίωσης του πληθυσμού 65+ και οι ανισότητες που παρατηρούνται με βάση την ηλικία, το φύλο, την εθνοπολιτισμική ταυτότητα και την κοινωνική τάξη. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις πολιτικές υγείας και κοινωνικής φροντίδας, στην άρση των στερεοτύπων (ageism) και στην ενίσχυση του κοινωνικού αντίκτυπου θετικών παρεμβάσεων. Το μάθημα προσεγγίζει τις σύγχρονες πολυγενεακές κοινωνίες, διερευνώντας τη συνεργασία, την αμοιβαία κατανόηση και την αποδοχή μεταξύ διαφορετικών ηλικιακών ομάδων. Εξετάζονται, επίσης, οι διαφοροποιημένες ανάγκες των 50+, 65+, 80+, καθώς και ειδικών ομάδων όπως οι γυναίκες και οι εθνοτικές ή κοινωνικές μειονότητες. Τέλος, διερευνάται ο ρόλος υπηρεσιών φιλοξενίας και κοινωνικής καινοτομίας για την ενδυνάμωση της συμμετοχής των ηλικιωμένων στον κοινωνικό ιστό.

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές

- αναγνωρίζουν τις νέες κοινωνικές προκλήσεις που επιφέρει η μακροβιότητα
- αναγνωρίζουν και κατανοούν τις ιδιαιτερότητες των πολύ-γενεακών κοινωνιών
- κατανοούν τη σημασία παρεμβάσεων στην κοινωνία και την οικογένεια

Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα αποσκοπεί:

- στην αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση απαραίτητων εργαλείων,
- στην προώθηση της συνεργασίας
- στην εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον,
- παραγωγή νέας γνώσης,
- στην προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες:

- Ατομική και συλλογική προετοιμασία για την επιτυχημένη γήρανση,
- Συνθήκες και Επίπεδο Ζωής 65+Ανισότητες -Κοινωνική Βιωσιμότητα- Πολιτικές Υγείας & Κοινωνική Φροντίδα Ηλικιωμένων,
- Πολεμώντας στερεότυπα και προκαταλήψεις,
- Multigenerational societies: συνεργασία και αποδοχή,
- Διαφορετικές ομάδες διαφορετικές ανάγκες (50+ ,65+, 80+, Γυναίκες, μειονότητες),
- Hospitality services for elders, Κοινωνικός αντίκτυπος και η επίδρασή του.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Υβριδικό μοντέλο διδασκαλίας: Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία σε κατάλληλης υποδομής αίθουσα διδασκαλίας με παράλληλη δυνατότητα σύγχρονης εξ αποστάσεως παρακολούθησης Παρακολούθηση και διόρθωση εργασιών
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση ηλεκτρονικών μέσων στις παραδόσεις καθώς και χρήση του διαδικτύου (eclass) τόσο στην εκπαίδευση, όσο και στην επικοινωνία με τους φοιτητές.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Εβδομαδιαία προετοιμασία</td><td>15</td></tr> <tr> <td>Συνεργασία μεταξύ φοιτητών</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή ατομικής γραπτής εργασίας/ Ομαδικό Project</td><td>60</td></tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη για την τελική εξέταση</td><td>60</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>185</td></tr> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	30	Εβδομαδιαία προετοιμασία	15	Συνεργασία μεταξύ φοιτητών	20	Συγγραφή ατομικής γραπτής εργασίας/ Ομαδικό Project	60	Αυτοτελής μελέτη για την τελική εξέταση	60	Σύνολο Μαθήματος	185
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	30														
Εβδομαδιαία προετοιμασία	15														
Συνεργασία μεταξύ φοιτητών	20														
Συγγραφή ατομικής γραπτής εργασίας/ Ομαδικό Project	60														
Αυτοτελής μελέτη για την τελική εξέταση	60														
Σύνολο Μαθήματος	185														
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η επίδοση των φοιτητών αξιολογείται σε πολλαπλά στάδια. Ο τελικός βαθμός διαμορφώνεται από τη: Συμμετοχή στη συζήτηση των μαθημάτων (20%) Το υπόλοιπο 80% του τελικού βαθμού προκύπτει από τουλάχιστον δύο από τους παρακάτω τρόπους αξιολόγησης Τρόποι αξιολόγησης: • Ατομική Γραπτή Εργασία • Mini quizzes / Ασκήσεις κατανόησης ανά 15-ήμερο • Peer Review • Ομαδικό Project ή Poster Τα κριτήρια αξιολόγησης και το % συμμετοχής τους στη διαμόρφωση της τελικής βαθμολογίας ανακοινώνονται κατά την έναρξη του εξαμήνου.														

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

– Bieszk-Stolorz, B., Dmytrów, K., & Frąckiewicz, E. (2024). Multivariate Analysis of the Sustainable Development of the Silver Economy in the European Union Countries. <i>Sustainability</i>, 16(23), 10703. https://doi.org/10.3390/su162310703 – Cavendish, C. (2019) <i>Extra Time</i>, Harper Collins Publishers. – Klimczuk, A. (2021). <i>The silver economy as a constructive response in public policy on aging</i>. In I. B. Bojanić & A. Erceg (Eds.), <i>Strategic approach to aging population: Experiences and challenges</i> (pp. 19–35). J. J. Strossmayer University of Osijek. – LaSalle Investment Management. (2022, December). <i>Demographics of aging: Insight report ISA 2022</i>. https://www.lasalle.com/wp-content/uploads/2022/12/demographics_of_aging_insight_report_isa_2022.pdf
--

- Levy, B. (2022) *Breaking the Age Code: How your beliefs about ageing determine how long and well you live*, William Morrow.
- Pachama, N. (2016) *Ageing, A very short introduction*, Oxford Press.
- Γκράτον, Λ. και Α. Σκοτ (2018)) *Ο Γρίφος των 100 χρόνων*, Copyright για την ελληνική γλώσσα Διανέοσις, ISBN978-618-82833-6-7

ΓΗΡΑΝΣΗ, ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ-ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ		
ΤΜΗΜΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΤΡΙΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΗΡΑΝΣΗ, ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	7,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Γενικών γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης δεξιοτήτων ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ /ΑΓΓΛΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Υπό κατασκευή		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα εξετάζει τις επιπτώσεις της δημογραφικής γήρανσης στον αστικό και περιφερειακό σχεδιασμό, προσεγγίζοντας τη μακροβιότητα ως κρίσιμο παράγοντα διαμόρφωσης του χώρου, των υποδομών και των υπηρεσιών. Αναλύονται πολιτικές και

στρατηγικές που στοχεύουν στην τοπική ανάπτυξη, την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας των ηλικιωμένων σε αστικές και αγροτικές περιοχές. Εξετάζονται τα χαρακτηριστικά των «έξυπνων» και φιλικών προς την ηλικία πόλεων (age-friendly cities), οι τάσεις στον πολεοδομικό και χωροταξικό σχεδιασμό, καθώς και ζητήματα μεταφορών, κινητικότητας (mobility solutions) και κατάλληλων μορφών κατοικίας. Το μάθημα περιλαμβάνει τη μελέτη λύσεων για την αποτροπή της ερημοποίησης των αγροτικών περιοχών μέσω παρεμβάσεων καινοτομίας και κοινωνικής ένταξης. Επιπλέον, δίνεται έμφαση στον ρόλο των ψηφιακών τεχνολογιών και των εθνικών σχεδίων δράσης για τη μακροβιότητα στη διαμόρφωση βιώσιμων, συμμετοχικών και ανθεκτικών κοινοτήτων.

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές

- αναγνωρίζουν τη χωρική διάσταση της γήρανσης
- εξοικειώνονται με τα νέα δεδομένα που θέτει η μακροβιότητα σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο
- εξοπλίζονται με γνώσεις και εργαλεία σχεδιασμού πολιτικών
- μαθαίνουν για τις σχετικές ευρωπαϊκές πολιτικές

Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα αποσκοπεί:

- στην αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση απαραίτητων εργαλείων,
- αναγνώριση νέων προκλήσεων και δυνατοτήτων
- στην προώθηση της συνεργασίας
- στην εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον,
- παραγωγή νέας γνώσης,
- στην προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες:

- Έξυπνες πόλεις και κατοικίες,
- Τοπική Ανάπτυξη και Πολιτικές,
- Πολεοδομικός σχεδιασμός και υποδομές, Προσβασιμότητα, Μεταφορές και mobility solutions για ηλικιωμένους,
- Age Friendly Cities,
- Αντιστροφή ερημοποίησης αγροτικών περιοχών,
- Νέες Τεχνολογίες-Ψηφιακή μετάβαση,
- Εθνικά Σχέδια Δράσης για την Μακροβιότητα

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Υβριδικό μοντέλο διδασκαλίας: Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία σε κατάλληλης υποδομής αίθουσα διδασκαλίας με παράλληλη δυνατότητα σύγχρονης εξ αποστάσεως παρακολούθησης Παρακολούθηση και διόρθωση εργασιών
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην</i>	Χρήση ηλεκτρονικών μέσων στις παραδόσεις καθώς και χρήση του διαδικτύου (eclass) τόσο στην

Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	εκπαίδευση, όσο και στην επικοινωνία με τους φοιτητές.														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Εβδομαδιαία προετοιμασία</td><td>15</td></tr> <tr> <td>Συνεργασία μεταξύ φοιτητών</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή ατομικής γραπτής εργασίας</td><td>60</td></tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη για την τελική παρουσίαση της τελικής εργασίας</td><td>60</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>185</td></tr> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	30	Εβδομαδιαία προετοιμασία	15	Συνεργασία μεταξύ φοιτητών	20	Συγγραφή ατομικής γραπτής εργασίας	60	Αυτοτελής μελέτη για την τελική παρουσίαση της τελικής εργασίας	60	Σύνολο Μαθήματος	185
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	30														
Εβδομαδιαία προετοιμασία	15														
Συνεργασία μεταξύ φοιτητών	20														
Συγγραφή ατομικής γραπτής εργασίας	60														
Αυτοτελής μελέτη για την τελική παρουσίαση της τελικής εργασίας	60														
Σύνολο Μαθήματος	185														
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η επίδοση των φοιτητών αξιολογείται σε πολλαπλά στάδια. Ο τελικός βαθμός διαμορφώνεται από τη: <i>Συμμετοχή στη συζήτηση των μαθημάτων (20%)</i> Το υπόλοιπο 80% του τελικού βαθμού προκύπτει από τουλάχιστον δύο από τους παρακάτω τρόπους αξιολόγησης Τρόποι αξιολόγησης: • <i>Ατομική Γραπτή Εργασία</i> • <i>Mini quizzes / Ασκήσεις κατανόησης ανά 15-ήμερο</i> • <i>Peer Review</i> • <i>Ομαδικό Project ή Poster</i> Τα κριτήρια αξιολόγησης και το % συμμετοχής τους στη διαμόρφωση της τελικής βαθμολογίας ανακοινώνονται κατά την έναρξη του εξαμήνου.														

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Buffel, T., Phillipson, Ch. (2016) “Can global cities be ‘age-friendly cities’? Urban development and ageing populations”, *Cities*, 55: 94–100 <https://doi.org/10.1016/j.cities.2016.03.016>
- Gregory, T., & Patuelli, R. (2013). *Regional age structure, human capital and innovation: Is demographic ageing increasing regional disparities?* ZEW-Centre for European Economic Research Discussion Paper No. 13-057
- de Menezes, T. A., Silveira-Neto, R. M., & Azzoni, C. R. (2012). Demography and evolution of regional inequality. *The Annals of Regional Science*, 49(3), 643–655
- Nordregio (2021) Unlocking the potential of the silver economy in the Nordic Region, Nordregio Report, 2021:7 at <https://pub.nordregio.org/r-2021-7-potential-of-silver-economy-in-the-nordics/>
- Sampaio, D., King, R., & Walsh, K. (2018). Geographies of the ageing–migration nexus: An introduction. *Area*, 50(4), 440–443. <https://doi.org/10.1111/area.12463>
- Skinner, M. W., Cloutier, D., & Andrews, G. J. (2014). Geographies of ageing: Progress and possibilities after two decades of change. *Progress in Human Geography*, 39(6), 776-799. <https://doi.org/10.1177/0309132514558444>
- van Staalduinen, W., Bond, R., Dantas, C., & Jegundo, A. L. (n.d.). *Smart age-friendly cities | Age-friendly smart cities!* Age-friendly Nederland, NetwellCASALA, and Caritas Coimbra.
- Viallon, P. (2012) “Retired Snowbirds”, *Annals of Tourism Research*, 39(4), 2073-2091. <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/13856>
- Warner, M., Zhang, X. and Guillemotd, J. (2024) “Demographic ageing: an opportunity to rethink economy, society and regions”, *Cambridge Journal of Regions, Economy and Society*, 2024, XX, 1–13, <https://doi.org/10.1093/cjres/rsae031>

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ, CASE-STUDIES, WORKSHOPS

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ-ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ		
ΤΜΗΜΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΤΡΙΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ, CASE-STUDIES, WORKSHOPS		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	7,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Γενικών γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης δεξιοτήτων ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ /ΑΓΓΛΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Υπό κατασκευή		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το σεμιναριακό μάθημα αποτελεί πυρήνα εμπειρικής μάθησης και εξωστρέφειας του ΠΜΣ. Περιλαμβάνει σειρά εισηγήσεων από προσκεκλημένους καθηγητές/τριες, επαγγελματίες, επιχειρηματίες και φορείς της Silver Economy, οι οποίοι παρουσιάζουν συγκεκριμένα

παραδείγματα και καλές πρακτικές. Εξετάζονται καινοτόμες λύσεις για τη γήρανση, όπως start-ups, νέα συστήματα φροντίδας, μοντέλα συγκατοίκησης ηλικιωμένων, κοινωνικές επιχειρήσεις και πρωτοβουλίες κοινωνικής καινοτομίας. Οι φοιτητές/τριες συμμετέχουν ενεργά σε εργαστήρια (workshops), με στόχο τον σχεδιασμό επιχειρηματικού πλάνου ή την αποτίμηση κοινωνικών επιπτώσεων συγκεκριμένων παρεμβάσεων.

Στο πλαίσιο του μαθήματος,

- ενθαρρύνεται η σύνδεση θεωρίας και πράξης
- προωθείται η διαμόρφωση συνεργιών με τον επαγγελματικό χώρο
- οι φοιτητές αποκτούν εφαρμοσμένες δεξιότητες

Γενικές Ικανότητες

Το μάθημα αποσκοπεί:

- στην αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση απαραίτητων εργαλείων,
- αναγνώριση νέων προκλήσεων και δυνατοτήτων
- στην προώθηση της συνεργασίας
- στην εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον,
- παραγωγή νέας γνώσης,
- στην προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει διαλέξεις και παρουσιάσεις περιπτώσεων-μελέτης σε:

- Start-ups και καινοτόμες λύσεις
- Καινοτόμα συστήματα φροντίδας ηλικιωμένων
- Συγκατοίκησης ηλικιωμένων
- Κοινωνικές επιχειρήσεις & φιλανθρωπικές δράσεις
- Workshop: Σχεδιασμός επιχειρηματικού πλάνου

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Υβριδικό μοντέλο διδασκαλίας: Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία σε κατάλληλης υποδομής αίθουσα διδασκαλίας με παράλληλη δυνατότητα σύγχρονης εξ αποστάσεως παρακολούθησης Οργάνωση workshop	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση ηλεκτρονικών μέσων στις παραδόσεις καθώς και χρήση του διαδικτύου (e-class) τόσο στην εκπαίδευση, όσο και στην επικοινωνία με τους φοιτητές.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Εβδομαδιαία προετοιμασία	30
	Συνεργασία μεταξύ φοιτητών	60
	Συγγραφή ατομικής γραπτής εργασίας	50
	Σύνολο Μαθήματος	170
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η επίδοση των φοιτητών αξιολογείται σε πολλαπλά στάδια. Ο τελικός βαθμός διαμορφώνεται από τη: <i>Ενεργό Συμμετοχή στις διαλέξεις (30%)</i> Το υπόλοιπο 70% του τελικού βαθμού προκύπτει από τουλάχιστον δύο από τους παρακάτω τρόπους αξιολόγησης Τρόποι αξιολόγησης: • Συμμετοχή στο workshop (35%) • Peer Review (10%) • Ομαδικό Project ή Poster (25%) Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται κατά την έναρξη του εξαμήνου.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Διαμορφώνεται ανάλογα με τους προσκεκλημένους ομιλητές, επισκέψεις, workshop.

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ-ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ		
ΤΜΗΜΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΤΡΙΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο -4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Μελέτη Βιβλιογραφίας		100	15
Έρευνα		150	
Συγγραφή – Παρουσίαση διπλωματικής		120	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ /ΑΓΓΛΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Υπό κατασκευή		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Η εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας παρέχει την ευκαιρία για σύνθεση και αξιοποίηση των γνώσεων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών στο Δ.Π.Μ.Σ..

Η Μ.Δ.Ε. πρέπει να αποδεικνύει προχωρημένες θεωρητικές γνώσεις και μεθόδους έρευνας, κριτική σκέψη, συνθετικές και ερευνητικές ικανότητες.

Με την Μ.Δ.Ε. παρέχεται η δυνατότητα στους/στις φοιτητές/ριες να αποκτήσουν σημαντικές εμπειρίες από την ολοκληρωμένη μελέτη και διερεύνηση σε βάθος ενός διακριτού θέματος ειδίκευσης και καλούνται να αναπτύξουν ικανότητες κριτικής και συνδυαστικής σκέψης, οργάνωσης και ανάλυσης, εφαρμόζοντας την αυστηρή, συστηματική και επιστημονική προσέγγιση.

Η επιτυχής ολοκλήρωση της Μ.Δ.Ε. προσφέρει:

- Την απόκτηση θεμελιωδών γνώσεων και τεκμηρίωσης στο αντικείμενο μελέτης.
- Την κριτική σύνθεση από τη διαθέσιμη βιβλιογραφία σε μία συγκεκριμένη θεματική περιοχή.
- Τον σχεδιασμό του ερευνητικού πλάνου και της ανάπτυξης της κατάλληλης μεθοδολογίας προσέγγισης.
- Την απόκτηση συνδυαστικής σκέψης για την μελέτη ευρύτερων ή διεπιστημονικών θεμάτων

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Μ.Δ.Ε εστιάζει στην εμβάθυνση σε συγκεκριμένες θεματικές του ΔΠΜΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Επικοινωνία με τον/την επιβλέποντα/ουσα είτε πρόσωπο με πρόσωπο είτε εξ αποστάσεως	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση όλων των επιστημονικών μέσων ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας ανάλογα με τις ανάγκες της θεματικής.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	100
	Εκπόνηση έρευνας	150

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Συγγραφή διπλωματικής και προετοιμασία παρουσίασης	120
	Σύνολο Μαθήματος	370
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η Μ.Δ.Ε. κατατίθεται για εξέταση εφόσον ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ρια έχει ολοκληρώσει με επιτυχία όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών που απαιτούνται για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης. Το κυρίως σώμα του κειμένου της Μ.Δ.Ε. πρέπει να είναι μεταξύ 8.000 και 10.000 λέξεων. Οι εξεταστικές επιτροπές των Μ.Δ.Ε. είναι τριμελείς και αποτελούνται από τον/την επιβλέποντα/ουσα της Μ.Δ.Ε. και δυο εξεταστές/ριες σχετικούς/ες με το αντικείμενο. Η υποστήριξη της Μ.Δ.Ε. γίνεται σε δημόσια ανοιχτή παρουσίαση με ακροατές. Δικαίωμα λόγου και υποβολής ερωτήσεων έχουν μόνο τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής. Ο βαθμός της Μ.Δ.Ε. υπολογίζεται από το μέσο όρο της βαθμολογίας των τριών εξεταστών/ριών και συνυπολογίζεται στον τελικό βαθμό του μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης όπως ορίζεται στον κανονισμό του Δ.Π.Μ.Σ.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Διαμορφώνεται ανάλογα με το θέμα σε συνεργασία με τον επιβλέποντα

DEMOGRAPHIC ANALYSIS

GENERAL

SCHOOL	ENVIRONMENT, GEOGRAPHY AND APPLIED ECONOMICS ECONOMY AND PUBLIC ADMINISTRATION		
ACADEMIC UNIT	GEOGRAPHY ECONOMIC AND REGIONAL DEVELOPMENT		
LEVEL OF STUDIES	POSTGRADUATE		
COURSE CODE		QUARTILE	1 st
COURSE TITLE	DEMOGRAPHIC ANALYSIS		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES		WEEKLY TEACHING HOURS	CREDITS
Lectures		3	7.5
COURSE TYPE	Compulsory		
PREREQUISITE COURSES:	-		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	NO		
COURSE WEBSITE (URL)	Under construction		

LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course introduces students to the basic concepts, methods and indicators of demographic analysis, with emphasis on global and European population trends and their implications. Particular emphasis is placed on the phenomenon of demographic ageing and its relationship with other defining changes such as urbanisation, migration and regional disparities, with particular reference to Europe and Greece. The course introduces concepts such as life expectancy, healthy life expectancy and maximum life expectancy, focusing on their variations by gender, generation and social background. Modern methodological approaches for intra-generational and inter-generational analysis are presented. As part of the course, students are given the opportunity to: - understand the causes and consequences of population change - become familiar with the analysis and processing of demographic data.

- become familiar with the interpretation of demographic indicators - assess their importance for the design of public policies, social organisation and economic development
General Competences
The module aims to engage students in: ● searching, analyzing, and synthesizing data and information ● working autonomously, ● working in an interdisciplinary environment, ● production of new research ideas ● promoting free, creative, and inductive thinking.

SYLLABUS

The module includes the following topics: 1. Global demographic trends, global trends and prospects 2. Demographic ageing, 3. Urbanisation, 4. Regional variations in Europe and Greece, 5. Life expectancy - life expectancy in good health - maximum life expectancy - differentials by gender and generation, 6. The migration factor 7. Intra-generational and inter-generational approach

TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY <i>Face-to-face, Distance learning, etc.</i>	Hybrid teaching model: Face-to-face teaching with the possibility of simultaneous distance learning: - In an appropriately equipped classroom -Monitoring and correction of assignments	
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY	ICT use, Internet use and eclass	
TEACHING METHODS	Activity Workload	Semester workload
	Lectures	30
	Weekly preparation	15
	Cooperation between students	20
	Individual writing	60
	Independent study for the writing and presentation of final project	60
	Course total	185
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION	Student performance is assessed in multiple stages. The final grade is formed by: Participation in the course discussion (20%)	

	The remaining 80% of the final grade is derived from at least two of the following assessment methods Assessment Modes: - Individual Written Work - Mini quizzes / comprehension exercises every 15-days - Peer Review - Group Project or Poster Assessment criteria and their % contribution to the final grade will be announced at the beginning of the semester.
--	--

ATTACHED BIBLIOGRAPHY

- Goodhart C and M. Pradhan (2020) *The Great Demographic Reversal: Ageing Societies, Waning Inequality, and an Inflation Revival* Palgrave Macmillan ISBN 978-3-030-42656-9 <https://doi.org/10.1007/978-3-030-42657-6>
- Harper, S. (2018) *Demography, A very short introduction*, Oxford Press
- Kollia, N, A. Tragaki, A. Syngelakis and D. Panagiotakos (2018) "Trends of cardiovascular disease mortality in relation to population aging, in Greece (1956-2015)" *The Open Cardiovascular Medicine Journal*, 12:71-79.
- Pachama, N. (2016) *Ageing, A very short introduction*, Oxford Press.
- Roy, A. (2022) *Demographics Unravelled*, Wiley.
- Tragaki, A. (2024). From 'demographic bomb' to 'silver tsunami': Navigating global population shifts. *European View*, 23(1), 22-30. <https://doi.org/10.1177/17816858241240606>.
- Τραγάκη, Α. , Χ. Μπάγκαβος και Δ. Ντούνας (2015) *Περί δημογραφίας και πληθυσμιακών εξελίξεων*, Κάλλιππος.

DIMENSIONS OF LONGEVITY

GENERAL

SCHOOL	ENVIRONMENT, GEOGRAPHY AND APPLIED ECONOMICS ECONOMY AND PUBLIC ADMINISTRATION		
ACADEMIC UNIT	GEOGRAPHY ECONOMIC AND REGIONAL DEVELOPMENT		
LEVEL OF STUDIES	POSTGRADUATE		
COURSE CODE		QUARTILE	1 st
COURSE TITLE	DIMENSIONS OF LONGEVITY		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES		WEEKLY TEACHING HOURS	CREDITS
Lectures		3	7.5
COURSE TYPE	Compulsory		
PREREQUISITE COURSES:	-		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	NO		
COURSE WEBSITE (URL)	Under construction		

LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course explores ageing as a multidimensional phenomenon shaped by and shaping biological, psychological, social, and historical processes. It examines the biological diversity of ageing, with emphasis on the differences in how and at what pace individuals experience the ageing process. Psychological aspects such as loneliness, depression, and the need for support are also discussed. Particular attention is given to the concept of social ageing and to the stereotypes and prejudices associated with it (ageism), as well as to how ageing has been perceived across different historical periods and cultural contexts. The course further investigates how various societies understand and structure life in older age, along with the frameworks of rights and social policies that support ageing populations. Finally, it introduces the principle of intergenerational justice as an analytical and policy-making tool in societies of longevity.

Through this course, students will: ● develop a critical understanding of major theories of ageing ● gain insight into the emerging challenges posed by longevity ● strengthen their capacity to address ageing-related issues in professional fields such as health, social policy, and service planning
General Competences
The module aims to engage students in: ● searching, analyzing, and synthesizing data and information using the necessary technologies, ● working autonomously, ● working in an interdisciplinary environment, ● production of new research ideas ● promoting free, creative, and inductive thinking.

SYLLABUS

The course includes the following modules: - The biological approach: why we do not all age in the same way and at the same rate, - The social ageing - ageism, - The psychological approach: depression - loneliness, - Ageing in history, - Ageing in different societies, - Social Policy and Rights of Older Persons, - Intergenerational justice
--

TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY <i>Face-to-face, Distance learning, etc.</i>	Hybrid teaching model: Face-to-face teaching with the possibility of simultaneous distance learning: - In an appropriately equipped classroom -Monitoring and correction of assignments															
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY	ICT use, Internet use and eclass															
TEACHING METHODS	<table><tr><th><i>Activity Workload</i></th><th><i>Semester workload</i></th></tr><tr><td>Lectures</td><td>30</td></tr><tr><td>Weekly preparation</td><td>15</td></tr><tr><td>Cooperation between students</td><td>20</td></tr><tr><td>Individual writing</td><td>60</td></tr><tr><td>Independent study for the writing and presentation of final project</td><td>60</td></tr><tr><td>Course total</td><td>185</td></tr></table>		<i>Activity Workload</i>	<i>Semester workload</i>	Lectures	30	Weekly preparation	15	Cooperation between students	20	Individual writing	60	Independent study for the writing and presentation of final project	60	Course total	185
<i>Activity Workload</i>	<i>Semester workload</i>															
Lectures	30															
Weekly preparation	15															
Cooperation between students	20															
Individual writing	60															
Independent study for the writing and presentation of final project	60															
Course total	185															
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION	Student performance is assessed in multiple stages. The final grade is formed by:															

	Participation in the course discussion (20%) The remaining 80% of the final grade is derived from at least two of the following assessment methods Assessment Modes: - Individual Written Work - Mini quizzes / comprehension exercises every 15-days - Peer Review - Group Project or Poster Assessment criteria and their % contribution to the final grade will be announced at the beginning of the semester.
--	--

ATTACHED BIBLIOGRAPHY

Klimczuk, A. (2021). *The silver economy as a constructive response in public policy on aging*. In I. B. Bojanić & A. Erceg (Eds.), *Strategic approach to aging population: Experiences and challenges* (pp. 19–35). J. J. Strossmayer University of Osijek.

Leeson, G. W. (2014). Increasing longevity and the new demography of death. *International Journal of Population Research*, 2014, Article ID 521523. <https://doi.org/10.1155/2014/521523>

Levy, B. (2022) *Breaking the Age Code: How your beliefs about ageing determine how long and well you live*, William Morrow.

Pachama, N. (2016) *Ageing, A very short introduction*, Oxford Press.

Roy, A. (2022) *Demographics Unravelling*, Wiley.

ECONOMICS OF AGEING

GENERAL

SCHOOL	ENVIRONMENT, GEOGRAPHY AND APPLIED ECONOMICS ECONOMY AND PUBLIC ADMINISTRATION		
ACADEMIC UNIT	GEOGRAPHY ECONOMIC AND REGIONAL DEVELOPMENT		
LEVEL OF STUDIES	POSTGRADUATE		
COURSE CODE		QUARTILE	1 st
COURSE TITLE	ECONOMICS OF AGEING		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES		WEEKLY TEACHING HOURS	CREDITS
Lectures		3	7.5
COURSE TYPE	Compulsory		
PREREQUISITE COURSES:	-		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	NO		
COURSE WEBSITE (URL)	Under construction		

LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course examines the economic dimensions of demographic ageing, focusing on the challenges and implications it poses for individuals, households, and entire economies. It explores the impact of longevity on critical sectors such as healthcare, insurance, pensions, and the real estate market, while also analysing the role of savings and asset accumulation in shaping the financial well-being of different generations. Special attention is given to shifts in productivity, the relationship between ageing and economic growth, and evolving labour market dynamics. The course further addresses issues of senior entrepreneurship and financial planning, alongside the growing demands of long-term care systems. It also investigates the transformative role of technology and lifelong learning as drivers of economic resilience and social inclusion in ageing societies.

By the end of the course, students will: • develop strong analytical skills • gain a critical understanding of the economic consequences of demographic ageing • be able to evaluate strategies for addressing longevity-related challenges at both policy and market levels
General Competences
The module aims to engage students in: • searching, analyzing, and synthesizing data and information using the necessary technologies, • working in an interdisciplinary environment, • production of new research ideas • promoting free, creative, and inductive thinking.

SYLLABUS

The course includes the following modules: - Health -Insurance-Pensions, - Savings -Assets -Real Estate, - Labour Market -Development -Labour Market -Development -Labour productivity, - Financial Planning for Seniors, - Long-term care, - Technology-Education
--

TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY <i>Face-to-face, Distance learning, etc.</i>	Hybrid teaching model: Face-to-face teaching with the possibility of simultaneous distance learning: - In an appropriately equipped classroom -Monitoring and correction of assignments	
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY	ICT use, Internet use and eclass	
TEACHING METHODS	Activity Workload	Semester workload
	Lectures	30
	Weekly preparation	20
	Cooperation between students	10
	Individual writing	50
	Independent study for the writing and presentation of final project	70
	Course total	180
	STUDENT PERFORMANCE EVALUATION	Student performance is assessed in multiple stages. The final grade is formed by: Participation in the course discussion (20%)

	The remaining 80% of the final grade is derived from at least two of the following assessment methods Assessment Modes: - Individual Written Work - Mini quizzes / comprehension exercises every 15-days - Peer Review - Group Project or Poster Assessment criteria and their % contribution to the final grade will be announced at the beginning of the semester.
--	--

ATTACHED BIBLIOGRAPHY

- Cavendish, C. (2019) *Extra Time*, Harper Collins Publishers.
- Columbia Business School. (2020, April 30). *OK boomer: How aging population impacts real estate tech*. Forbes.
- <https://www.forbes.com/sites/columbiabusinessschool/2020/04/30/ok-boomer-how-aging-population-impact-real-estate-tech/>
- Goodhart C and M. Pradhan (2020) *The Great Demographic Reversal: Ageing Societies, Waning Inequality, and an Inflation Revival* Palgrave Macmillan ISBN 978-3-030-42656-9 <https://doi.org/10.1007/978-3-030-42657-6>
- Pachama, N. (2016) *Ageing, A very short introduction*, Oxford Press.
- Razin, A., & Schwemmer, A. H. (2022). *Ageing and welfare-state policy: Macroeconomic perspective* (NBER Working Paper No. 29700). National Bureau of Economic Research. <https://www.nber.org/papers/w29700>
- Roy, A. (2022) *Demographics Unravelled*, Wiley.
- Sun, T., Chand, S., & Sharpe, K. (2018). *Effect of aging on housing prices: A perspective from an overlapping generation model* (MPRA Paper No. 89347). Munich Personal RePEc Archive. <https://mpra.ub.uni-muenchen.de/89347/>
- Tkalec, I. (2017). *The interplay between active ageing and silver economy: A QCA analysis*. RESuME. <https://resume.uni.lu/story/the-interplay-between-active-ageing-and-silver-economy-a-qca-analysis>
- Γκράτον, Λ. και Α. Σκοτ (2018)) *Ο Γρίφος των 100 χρόνων*, Copyright για την ελληνική γλώσσα Διανέοσις, ISBN978-618-82833-6-7

SILVER ENTREPRENEURSHIP

GENERAL

SCHOOL	ENVIRONMENT, GEOGRAPHY AND APPLIED ECONOMICS ECONOMY AND PUBLIC ADMINISTRATION		
ACADEMIC UNIT	GEOGRAPHY ECONOMIC AND REGIONAL DEVELOPMENT		
LEVEL OF STUDIES	POSTGRADUATE		
COURSE CODE		QUARTILE	2 ND
COURSE TITLE	SILVER ENTREPRENEURSHIP		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES		WEEKLY TEACHING HOURS	CREDITS
Lectures		3	7.5
COURSE TYPE	Compulsory		
PREREQUISITE COURSES:	-		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	NO		
COURSE WEBSITE (URL)	Under construction		

LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course focuses on the emerging field of silver entrepreneurship, exploring the role of older adults not only as consumers of products and services, but also as active contributors to entrepreneurial ecosystems—as mentors, investors, and business leaders. It analyses the distinctive features of enterprises founded or led by older individuals and examines the enabling policies and financial tools that support entrepreneurship in later life. Attention is given to businesses that serve ageing populations, including social enterprises in the care sector, age-inclusive tourism ventures, and innovative tech start-ups designed with longevity in mind. Through the study of real-world examples, the course highlights the evolving market and social value of silver entrepreneurship. With the completion of the course, students will: ● recognize the growth potential and opportunities associated with longevity

● gain the knowledge and tools to navigate and understand the silver entrepreneurship ecosystem ● appreciate the wider social and economic benefits of fostering entrepreneurship among older adults
General Competences
The module aims to engage students in: ● searching, analyzing, and synthesizing data and information using the necessary technologies, ● working in an interdisciplinary environment, ● production of new research ideas ● promoting free, creative, and inductive thinking.

SYLLABUS

The course includes the following modules: - Elder mentors, funders and entrepreneurs. - Business characteristics and supportive policies. - Businesses targeting older people: social care businesses, businesses in the tourism sector. -Young technology start-ups.
--

TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY <i>Face-to-face, Distance learning, etc.</i>	Hybrid teaching model: Face-to-face teaching with the possibility of simultaneous distance learning: - In an appropriately equipped classroom -Monitoring and correction of assignments	
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY	ICT use, Internet use and eclass	
TEACHING METHODS	Activity Workload	Semester workload
	Lectures	30
	Weekly preparation	10
	Cooperation between students	20
	Individual writing	60
	Independent study for the writing and presentation of final project	60
	Course total	180
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION	Student performance is assessed in multiple stages. The final grade is formed by: Participation in the course discussion (20%) The remaining 80% of the final grade is derived from at least two of the following assessment methods Assessment Modes:	

	- Individual Written Work - Mini quizzes / comprehension exercises every 15-days - Peer Review - Group Project or Poster Assessment criteria and their % contribution to the final grade will be announced at the beginning of the semester.
--	--

ATTACHED BIBLIOGRAPHY

- Curran, J. and Blackburn, R. (2001) "Older People and the Enterprise Society: Age and Self-Employment Propensities", *Work, Employment and Society*, 15(4): 889-902.
- Deloitte. (2019). *The silver avalanche: Are you prepared?* Deloitte Southeast Asia. <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/sg/Documents/strategy/sea-so-monitor-deloitte-the-silver-avalanche.pdf>
- Eatock, D. (2015, July). *The silver economy: Opportunities from ageing* (Briefing No. EPRS_BRI(2015)565872). European Parliamentary Research Service. [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2015\)565872](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2015)565872)
- Global Entrepreneurship Monitoring (2023) "The state of senior entrepreneurship in the USA", at <https://www.gemconsortium.org/news/the-state-of-senior-entrepreneurship-in-the-usa>
- Kibler, E., Wainwright, T., Kautonen, T., and Blackburn, R. (2015) "Can social exclusion against "older entrepreneurs" be managed?", *Journal of Small Business Management*, 53(S1): 193 – 208. <https://doi.org/10.1080/13215906.2021.1919915>
- McGuirk, H., Conway Lenihan, A. & Lenihan, N. (2022) "Awareness and potential of the silver economy for enterprises: a European regional level study", *Small Enterprise Research*, 29(1): 6–19. <https://doi.org/10.1080/13215906.2021.1919915>
- Mals, E. I. and Rogoff, E. (2014) "Senior Entrepreneurship: The New Normal", *Public Policy & Aging Report*, 24(4): 141–147. <https://doi.org/10.1093/ppar/pru043>
- Ng, M. (2022, May 4). *Searching for gold in the silver economy: A venture capital perspective*. Quest Ventures. <https://www.questventures.com/perspectives/ideas/searching-for-gold-in-the-silver-economy-a-venture-capital-perspective/>
- Neumark, D. (2020) "Strengthen age discrimination protections to help confront the challenge of population aging", *Economic Studies at Brookings*, at <https://www.brookings.edu/articles/strengthen-age-discrimination-protections-to-help-confront-the-challenge-of-population-aging/>
- OECD and EC (2021) *The Missing Entrepreneurs 2019: Policies for Inclusive Entrepreneurship*, Paris: OECD Publishing, at <https://doi.org/10.1787/3ed84801-en>

- Sciubba, J. D. (2022, November 18). *The global population is aging. Is your business prepared?* Harvard Business Review. <https://hbr.org/2022/11/the-global-population-is-aging-is-your-business-prepared>
- Seco Matos, C., Amaral, M. and Baptista, R. (2018) "Senior Entrepreneurship: A Selective Review and a Research Agenda", *Foundations and Trends in Entrepreneurship*, 14(5): 427-554. <http://dx.doi.org/10.1561/03000000084>
- Σκορδίλη, Σ. (2024) «Κεφάλαιο 6: Επιχειρηματικότητα Ηλικιωμένων», στο Σκορδίλη, Σ., Καλογερέσης, Θ. (2024) *Οι χωρικές διαστάσεις της μικρής επιχειρηματικότητας*, Ηλεκτρονική μονογραφία ελεύθερης πρόσβασης, ανοικτές ακαδημαϊκές εκδόσεις Κάλλιπος, σελ. 169-196. <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/13856>

DATA ANALYTICS

GENERAL

SCHOOL	ENVIRONMENT, GEOGRAPHY AND APPLIED ECONOMICS ECONOMY AND PUBLIC ADMINISTRATION		
ACADEMIC UNIT	GEOGRAPHY ECONOMIC AND REGIONAL DEVELOPMENT		
LEVEL OF STUDIES	POSTGRADUATE		
COURSE CODE		QUARTILE	2 ND
COURSE TITLE	DATA ANALYTICS		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES		WEEKLY TEACHING HOURS	CREDITS
Lectures		3	7.5
COURSE TYPE	Compulsory		
PREREQUISITE COURSES:	-		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	NO		
COURSE WEBSITE (URL)	Under construction		

LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course introduces students to the fundamental principles of quantitative, qualitative, and spatial analysis, with a focus on the application of methodological tools for investigating phenomena related to longevity and the Silver Economy. A central component of the course is the presentation of the European SHARE survey (Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe), in which the programme's academic team actively participates. Emphasis is placed on the survey's structure, variables, and the opportunities it offers for data-driven research. The course covers techniques for constructing questionnaires and collecting primary data, alongside methods of statistical analysis, multivariate techniques, and geospatial approaches. Students are also guided through the process of writing and presenting a thesis, with particular attention to academic structure, research justification, and ethical

standards. By the end of the course, students will: ● acquire key methodological skills ● become familiar with the use of large-scale databases ● strengthen their capacity to design and conduct original research
General Competences
The module aims to engage students in: ● searching, analyzing, and synthesizing data and information using the necessary technologies, ● working in an interdisciplinary environment, ● production of new research ideas ● promoting free, creative, and inductive thinking.

SYLLABUS

The course includes the following modules: Statistical Analysis Methods, Spatial Analysis Presentation of SHARE Research - Characteristics - Variables - Data Utilization, Questionnaire Construction Techniques, Questionnaire Construction Techniques, How to Write and Present a Thesis

TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY <i>Face-to-face, Distance learning, etc.</i>	Hybrid teaching model: Face-to-face teaching with the possibility of simultaneous distance learning: - In an appropriately equipped classroom -Monitoring and correction of assignments	
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY	ICT use, Internet use and e-class	
TEACHING METHODS	Activity Workload	Semester workload
	Lectures	30
	Weekly preparation	25
	Cooperation between students	20
	Individual writing	60
	Independent study for the writing and presentation of final project	60
	Course total	195
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION	Student performance is assessed in multiple stages. The final grade is formed by: Participation in the course discussion (20%) The remaining 80% of the final grade is derived from at least two of the following assessment methods	

	Assessment Modes: - Individual Written Work - Mini quizzes / comprehension exercises every 15-days - Peer Review - Group Project or Poster Assessment criteria and their % contribution to the final grade will be announced at the beginning of the semester.
--	---

ATTACHED BIBLIOGRAPHY

Adler E. S. και Clark R. (2018), *Κοινωνική Έρευνα. Μια ξενάγηση στις Μεθόδους και στις Τεχνικές*, εκδόσεις Τζιόλας

Babbie E. (2018), *Εισαγωγή στην Κοινωνική Έρευνα*, εκδόσεις Κριτική.

Bryman A. (2017), *Μέθοδοι κοινωνικής έρευνας*. Αθήνα: Gutenberg.

Gray D. E. (2018), *Η Ερευνητική Μεθοδολογία στον Πραγματικό Κόσμο*, εκδόσεις Τζιόλας.

Robson C. (2023), *Η έρευνα του πραγματικού κόσμου*, εκδόσεις Gutenberg.

Saunders M., Lewis P. και Thornhill A. (2019), *Μέθοδοι Έρευνας στις Επιχειρήσεις και στην Οικονομία*, εκδόσεις Δίσιγμα.

Schnell R., Hill. P. & Esser E. (2014), *Μέθοδοι Εμπειρικής Κοινωνικής Έρευνας*. Εκδόσεις Προπομπός.

Wooldridge J. (2013), *Εισαγωγή στην Οικονομετρία: Μια νέα προσέγγιση*, εκδ. Παπαζήση.

De Vaus D. (2013), *Surveys in Social Research*. 6th edition, Routledge

Kalof L., Dan A. & Dietz T. (2008), *Essentials of Social Research*. Open University Press, McGraw-Hill.

SILVER SOCIETIES

GENERAL

SCHOOL	ENVIRONMENT, GEOGRAPHY AND APPLIED ECONOMICS ECONOMY AND PUBLIC ADMINISTRATION		
ACADEMIC UNIT	GEOGRAPHY ECONOMIC AND REGIONAL DEVELOPMENT		
LEVEL OF STUDIES	POSTGRADUATE		
COURSE CODE		QUARTILR	2 ND
COURSE TITLE	SILVER SOCIETIES		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES		WEEKLY TEACHING HOURS	CREDITS
Lectures		3	7.5
COURSE TYPE	Compulsory		
PREREQUISITE COURSES:	-		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	NO		
COURSE WEBSITE (URL)	Under construction		

LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The course focuses on the creation of societies that actively adapt to longevity and embrace the contributions of older adults. It explores the concept of “successful ageing” at both individual and collective levels, and investigates the conditions necessary for achieving social and intergenerational sustainability. The course analyses the living conditions of people aged 65 and over, highlighting age-, gender-, ethnicity-, and class-based inequalities. Particular emphasis is placed on public health and social care policies, combating age-related stereotypes (ageism), and maximising the social impact of inclusive interventions. Students engage with the dynamics of contemporary multigenerational societies, examining collaboration, empathy, and mutual recognition across age groups. The course addresses the differentiated needs of people aged 50+, 65+, and 80+, including groups with specific vulnerabilities such as women, ethnic minorities, and socially marginalised

communities. It also explores the role of hospitality services and social innovation in enhancing the active participation of older adults in community life. By the end of the course, students will: • understand the emerging social challenges posed by longevity • analyze the distinct features of multigenerational societies • appreciate the role of social and familial interventions in promoting inclusion
General Competences
The module aims to engage students in: • working in an interdisciplinary environment, • production of new research ideas • promoting free, creative, and inductive thinking.

SYLLABUS

The course includes the following modules: • Individual and collective preparation for successful aging, • Conditions and standard of living for people aged 65+; inequalities; social sustainability; health policies and social care for the elderly, • Combating stereotypes and prejudices, • Multigenerational societies: cooperation and acceptance, • Different groups, different needs (50+, 65+, 80+, women, minorities), • Hospitality services for elders, Social impact and its effects.
--

TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY <i>Face-to-face, Distance learning, etc.</i>	Hybrid teaching model: Face-to-face teaching with the possibility of simultaneous distance learning: - In an appropriately equipped classroom -Monitoring and correction of assignments	
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY	ICT use, Internet use and eclass	
TEACHING METHODS	Activity Workload	Semester workload
	Lectures	30
	Weekly preparation	15
	Cooperation between students	20
	Individual writing	60
	Independent study for the writing and presentation of final project	60
	Course total	185
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION	Student performance is assessed in multiple stages. The final grade is formed by: Participation in the course discussion (20%)	

	The remaining 80% of the final grade is derived from at least two of the following assessment methods Assessment Modes: - Individual Written Work - Mini quizzes / comprehension exercises every 15-days - Peer Review - Group Project or Poster Assessment criteria and their % contribution to the final grade will be announced at the beginning of the semester.
--	--

ATTACHED BIBLIOGRAPHY

- Bieszk-Stolorz, B., Dmytrów, K., & Frąckiewicz, E. (2024). Multivariate Analysis of the Sustainable Development of the Silver Economy in the European Union Countries. *Sustainability*, 16(23), 10703. <https://doi.org/10.3390/su162310703>
- Cavendish, C. (2019) *Extra Time*, Harper Collins Publishers.
- Klimczuk, A. (2021). *The silver economy as a constructive response in public policy on aging*. In I. B. Bojanić & A. Erceg (Eds.), *Strategic approach to aging population: Experiences and challenges* (pp. 19–35). J. J. Strossmayer University of Osijek.
- LaSalle Investment Management. (2022, December). *Demographics of aging: Insight report ISA 2022*. https://www.lasalle.com/wp-content/uploads/2022/12/demographics_of_aging_insight_report_isa_2022.pdf
- Levy, B. (2022) *Breaking the Age Code: How your beliefs about ageing determine how long and well you live*, William Morrow.
- Pachama, N. (2016) *Ageing, A very short introduction*, Oxford Press.
- Γκράτον, Λ. και Α. Σκοτ (2018)) *Ο Γρίφος των 100 χρόνων*, Copyright για την ελληνική γλώσσα Διανέοσις, ISBN978-618-82833-6-7

AGEING CITIES AND REGIONS

GENERAL

SCHOOL	ENVIRONMENT, GEOGRAPHY AND APPLIED ECONOMICS ECONOMY AND PUBLIC ADMINISTRATION		
ACADEMIC UNIT	GEOGRAPHY ECONOMIC AND REGIONAL DEVELOPMENT		
LEVEL OF STUDIES	POSTGRADUATE		
COURSE CODE		QUARTILE	3 ^d
COURSE TITLE	AGEING CITIES AND REGIONS		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES		WEEKLY TEACHING HOURS	CREDITS
Lectures		3	7.5
COURSE TYPE	Compulsory		
PREREQUISITE COURSES:	-		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	NO		
COURSE WEBSITE (URL)	Under construction		

LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
This course examines the spatial implications of demographic ageing, approaching longevity as a key factor in shaping infrastructure, services, and the built environment. It explores urban and regional planning strategies that promote local development, enhance quality of life, and ensure accessibility for older adults in both urban and rural areas. Particular emphasis is placed on the principles of “smart” and age-friendly cities, as well as emerging trends in urban planning, housing, transportation, and mobility solutions tailored to ageing populations. The course also investigates innovative and inclusive strategies for reversing rural depopulation, highlighting interventions that foster community resilience and social integration. In addition, it explores the role of digital technologies and national longevity action plans in creating sustainable, participatory, and age-inclusive environments.

By the end of the course, students will: ● recognize the spatial dimension of ageing ● become familiar with the challenges longevity poses for local and regional development ● acquire knowledge and tools for designing place-based ageing policies ● gain insight into relevant European policy frameworks
General Competences
The module aims to engage students in: ● working in an interdisciplinary environment, ● production of new research ideas ● promoting free, creative, and inductive thinking.

SYLLABUS

The course includes the following modules: ● Smart cities and housing, ● Local Development and Policies, ● Urban planning and infrastructure, Accessibility, Transportation and mobility solutions for the elderly, ● Age-Friendly Cities, ● Reversing the desertification of rural areas, ● New Technologies-Digital Transition, ● National Action Plans for Longevity
--

TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY <i>Face-to-face, Distance learning, etc.</i>	Hybrid teaching model: Face-to-face teaching with the possibility of simultaneous distance learning: - In an appropriately equipped classroom -Monitoring and correction of assignments	
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY	ICT use, Internet use and eclass	
TEACHING METHODS	Activity Workload	Semester workload
	Lectures	30
	Weekly preparation	15
	Cooperation between students	20
	Individual writing	60
	Independent study for the writing and presentation of final project	60
	Course total	185
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION	Student performance is assessed in multiple stages. The final grade is formed by: Participation in the course discussion (20%)	

	The remaining 80% of the final grade is derived from at least two of the following assessment methods Assessment Modes: - Individual Written Work - Mini quizzes / comprehension exercises every 15-days - Peer Review - Group Project or Poster Assessment criteria and their % contribution to the final grade will be announced at the beginning of the semester.
--	--

ATTACHED BIBLIOGRAPHY

- Buffel, T., Phillipson, Ch. (2016) “Can global cities be ‘age-friendly cities’? Urban development and ageing populations”, *Cities*, 55: 94–100 <https://doi.org/10.1016/j.cities.2016.03.016>
- Gregory, T., & Patuelli, R. (2013). *Regional age structure, human capital and innovation: Is demographic ageing increasing regional disparities?* ZEW-Centre for European Economic Research Discussion Paper No. 13-057
- de Menezes, T. A., Silveira-Neto, R. M., & Azzoni, C. R. (2012). Demography and evolution of regional inequality. *The Annals of Regional Science*, 49(3), 643–655
- Nordregio (2021) Unlocking the potential of the silver economy in the Nordic Region, Nordregio Report, 2021:7 at <https://pub.nordregio.org/r-2021-7-potential-of-silver-economy-in-the-nordics/>
- Sampaio, D., King, R., & Walsh, K. (2018). Geographies of the ageing–migration nexus: An introduction. *Area*, 50(4), 440–443. <https://doi.org/10.1111/area.12463>
- Skinner, M. W., Cloutier, D., & Andrews, G. J. (2014). Geographies of ageing: Progress and possibilities after two decades of change. *Progress in Human Geography*, 39(6), 776–799. <https://doi.org/10.1177/0309132514558444>
- van Staalduinen, W., Bond, R., Dantas, C., & Jegundo, A. L. (n.d.). *Smart age-friendly cities | Age-friendly smart cities!* Age-friendly Nederland, NetwellCASALA, and Caritas Coimbra.
- Viallon, P. (2012) “Retired Snowbirds”, *Annals of Tourism Research*, 39(4), 2073–2091. <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/13856>
- Warner, M., Zhang, X. and Guillemotd, J. (2024) “Demographic ageing: an opportunity to rethink economy, society and regions”, *Cambridge Journal of Regions, Economy and Society*, 2024, XX, 1–13, <https://doi.org/10.1093/cjres/rsae031>

SEMINARS, CASE-STUDIES, WORKSHOP

GENERAL

SCHOOL	ENVIRONMENT, GEOGRAPHY AND APPLIED ECONOMICS ECONOMY AND PUBLIC ADMINISTRATION		
ACADEMIC UNIT	GEOGRAPHY ECONOMIC AND REGIONAL DEVELOPMENT		
LEVEL OF STUDIES	POSTGRADUATE		
COURSE CODE		QUARTILE	3 ^d
COURSE TITLE	SEMINARS, CASE-STUDIES, WORKSHOP		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES		WEEKLY TEACHING HOURS	CREDITS
Lectures		3	7.5
COURSE TYPE	Compulsory		
PREREQUISITE COURSES:	-		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	NO		
COURSE WEBSITE (URL)	Under construction		

LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The seminar course is the core of the PME's experiential learning and extroversion. It includes a series of presentations by guest lecturers, professionals, entrepreneurs, and Silver Economy stakeholders, who present specific examples and best practices. Innovative solutions for aging are examined, such as start-ups, new care systems, models of cohabitation for the elderly, social enterprises, and social innovation initiatives. Students actively participate in workshops with the aim of designing a business plan or assessing the social impact of specific interventions. This course, - Encourages the connection between theory and practice - Promotes the formation of synergies with the professional field

Help students acquire applied skills
General Competences
The module aims to engage students in: • working in an interdisciplinary environment, • production of new research ideas • promoting free, creative, and inductive thinking.

SYLLABUS

The course includes lectures and case study presentations on (indicatively): Start-ups and innovative solutions Innovative elderly care systems Co-housing for the elderly Social enterprises & charitable activities Workshop: Business plan design
--

TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY <i>Face-to-face, Distance learning, etc.</i>	Hybrid teaching model: Face-to-face teaching with the possibility of simultaneous distance learning: - In an appropriately equipped classroom -Monitoring and correction of assignments												
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY	ICT use, Internet use and eclass												
TEACHING METHODS	<table> <tr> <th><i>Activity Workload</i></th><th><i>Semester workload</i></th></tr> <tr> <td>Lectures</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Weekly preparation</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Cooperation between students</td><td>60</td></tr> <tr> <td>Individual writing</td><td>50</td></tr> <tr> <td>Course total</td><td>170</td></tr> </table>	<i>Activity Workload</i>	<i>Semester workload</i>	Lectures	30	Weekly preparation	30	Cooperation between students	60	Individual writing	50	Course total	170
<i>Activity Workload</i>	<i>Semester workload</i>												
Lectures	30												
Weekly preparation	30												
Cooperation between students	60												
Individual writing	50												
Course total	170												
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION	Student performance is assessed in multiple stages. The final grade is formed by: Participation in the course discussion (30%) The remaining 70% of the final grade is derived from - Workshop (35%) - Peer Review (10) - Group Project or Poster (25) Assessment criteria and their % contribution to the final grade will be announced at the beginning of the semester.												

ATTACHED BIBLIOGRAPHY

- <i>Suggested bibliography:</i> It is tailored to the guests, visits, and theme of the workshop.

MASTER THESIS

GENERAL

SCHOOL	ENVIRONMENT, GEOGRAPHY AND APPLIED ECONOMICS ECONOMY AND PUBLIC ADMINISTRATION		
ACADEMIC UNIT	GEOGRAPHY ECONOMIC AND REGIONAL DEVELOPMENT		
LEVEL OF STUDIES	POSTGRADUATE		
COURSE CODE		QUARTILE	3 ^d -4 TH
COURSE TITLE	MASTER THESIS		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES		WEEKLY TEACHING HOURS	CREDITS
Lectures		-	15
COURSE TYPE	Compulsory		
PREREQUISITE COURSES:	-		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK/ ENGLISH		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	NO		
COURSE WEBSITE (URL)	Under construction		

LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
The completion of the Master Thesis provides the opportunity for synthesis and implementation of the knowledge acquired during the first two semesters of study in the Master Degree program (MSc). In the Thesis, advanced theoretical knowledge and research methods, critical thinking, synthetic, and research skills should be demonstrated. With the Thesis, students have the opportunity to gain significant experiences from the comprehensive study and in-depth exploration of a distinct topic and to develop critical and integrative thinking skills, organization, and analysis, applying a rigorous, systematic, and scientific approach. The successful completion of the Thesis offers:

• Acquisition of fundamental knowledge and documentation in the subject. • Synthesis and critique from available literature in a thematic area. • Design of the research plan and development of appropriate methodological approaches. • Acquisition of integrative thinking for the study of broader or interdisciplinary subjects.
General Competences
• Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technologies • Decision-making • Working independently • Production of new research ideas • Production of free, creative and inductive thinking.

SYLLABUS

The Master Thesis focuses on specific sections of Silver Economy and offers an in-depth analysis.

TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY <i>Face-to-face, Distance learning, etc.</i>	Communication with the supervisor either face-to-face or remotely										
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY	ICT use, Internet use and eclass										
TEACHING METHODS	<table> <tr> <th><i>Activity Workload</i></th><th><i>Semester workload</i></th></tr> <tr> <td>Literature Review and analysis</td><td>100</td></tr> <tr> <td>Conducting research</td><td>150</td></tr> <tr> <td>Writing the thesis and preparing the presentation</td><td>120</td></tr> <tr> <td>Course total</td><td>370</td></tr> </table>	<i>Activity Workload</i>	<i>Semester workload</i>	Literature Review and analysis	100	Conducting research	150	Writing the thesis and preparing the presentation	120	Course total	370
<i>Activity Workload</i>	<i>Semester workload</i>										
Literature Review and analysis	100										
Conducting research	150										
Writing the thesis and preparing the presentation	120										
Course total	370										
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION	The Master Thesis is submitted for examination only after the postgraduate student has successfully completed all the courses of the MSc program required for obtaining the Master's Degree of Specialization. The main body of the Thesis should be between 8,000 and 10,000 words. The examination committee of the Thesis consist of three members including the supervisor of the Thesis, and two examiners relevant to the subject. The defense of the Thesis includes an oral presentation with discussion about the Thesis study.										

ATTACHED BIBLIOGRAPHY

Defined according to the topic in collaboration with the supervisor
